

žení osob téhož politického směru korporací a není tudíž právně způsobilým býti nositelem práv a závazků. Následkem toho nemohlo prohlášení, dané žalovaným v zastoupení svazu dne 4. října 1921 žalobci o poskytnutí právní pomoci ve sporu žalobcem zamýšleném, právně platný a účinný závazek pro svaz založiti a také jej nezaložilo. Prohlášení to nezavázalo však a nemohlo zavázati svaz ani jako zvláštní, jak se v napadeném rozsudku praví, sběrné jmění, jak mylně za to má odvolací soud. Že by tu bylo takové zvláštní, sběrné určitému účelu věnované a statutárně spravované jmění, jež by bylo způsobilé býti podmínkem práv a závazků, pro to není ve spisech náležitého podkladu. Podle toho však, ježto tu nebylo ani korporace ani zvláštního, samostatného jmění, za něž žalobce jako zástupce byl by mohl platně a se závazným účinkem prohlášení ze dne 4. října 1921 dáti, jest žalovaný, když prohlášení přece dal, třeba že je jen jako zástupce svazu podepsal, z prohlášení toho práv přímo sám (srovnej rozhodnutí čis. 5993, 7450, 7762 sb. n. s.). Proto nelze souhlasiti s nižšími soudy, když zamítly žalobu z důvodu, že se žalovaný osobně nezavázal, pokud se týče z důvodu odvolacím soudem uvedeného, že žalovaný byl by z prohlášení teprve tehdy práv, kdyby spor proti svazu jakožto zvláštnímu »sběrnému« jmění neměl úspěchu. Zamítnutí žaloby z uvedených důvodů tudíž padá, z toho ale následuje, že bylo se a jest se ve sporu zabývati dalšími mezi stranami spornými otázkami, mimo jiné zejména otázkou, jaký byl zamýšlený smysl prohlášení ze dne 4. října 1921, zdali míněn jím byl závazek zaplatiti útraty sporu i se zástupcem, kterého si žalobce vyvolí, a také v tom případě, když spor, jak se stalo, skončí jinak než rozsudkem. Těmito otázkami dalšími a zejména uvedenými se nižší soudy při svém stanovisku nezabývaly, aspoň nikoli dostatečně a věc následkem toho není náležitě probrána, takže není možno ji rozhodnouti. Bylo tudíž rozsudky nižších soudů zrušiti (§ 496 čis. 2, 3 a 513 c. ř. s.) a se usnésti (§ 510 c. ř. s.), jak se stalo.

Čís. 8613.

Nárok sousedův podle § 858 obč. zák. jest uplatňovati pořadem práva, třebas se na jeho odůvodnění bylo dovoláváno též stavebních podmínek.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1929, R I 1069/28.)

Žalobci domáhali se žalobou na žalovaném, by byl uznán povinným ohraditi dům postavený na jeho pozemku proti pozemku žalobců. Námitce nepřípustnosti pořadu práva soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. Důvody: Již v žalobě dovolává se žalující strana ustanovení § 858 obč. zák., podle něhož každý vlastník jest povinen pečovati o nutné uzavření svého prostranství po pravé straně svého hlavního

vchodu a o oddělení od prostranství cizího. Z toho jest patrno, že se žalobou uplatňuje soukromoprávní nárok z § 858 obč. zák. Tomu nemůže býti na újmu, že se žaloba tohoto ustanovení dovolává teprve ke konci, kdežto stavební povolení obsahující podmínku oplocení stavební parcely staví v popředí, ani znění žalobní prosby, které se téměř kryje s onou podmínkou. Tento souhlas jest jen nahodilý. Ve skutečnosti došli by žalobci, kdyby této žalobě bylo vyhověno toho, co by odpovídalo podmínkám stavebního povolení, avšak právní souvislosti tu není a proto nelze říci, že se žaloba domáhá dodržení stavebních podmínek. Žalobci užili obsahu těchto podmínek k označení způsobu, kterým má býti vyhověno jejich domnělému nároku podle § 858 obč. zák. a jelikož jde o soukromoprávní nárok, patří věc podle § 1 j. n. před řádný soud. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stačí odkázati stěžovatele na důvody napadeného usnesení, které nejsou vyvráceny vývody dovolacího rekursu, a dodati: Pro otázku příslušnosti jest po rozumu § 41 j. n. úplně postačitelým, že jest žaloba opřena o § 858 obč. zák. Nezávažným jest, zda stav, jehož se žalobci domáhají pořadem práva, může býti přivoděn též zákrokem veřejných orgánů u výkonu veřejné správy. Otázkou, zda žalobní nárok jest po hmotněprávní stránce v občanském právu odůvodněn, nelze se v tomto období řízení obírat. To patří již do jednání ve věci samé. Není-li nárok v hmotném právu opodstatněn, bude žalobu rozsudkem zamítnouti, ale nelze ji z tohoto důvodu pro nepřipustnost pořadu práva odmítnouti.

Čís. 8614.

Sčelení svědka se stranou slyšenou k důkazu není nepřipustné. Otázka, zda má býti provedeno, jest otázkou volného hodnocení průvodů a vymyká se proto přezkumu v dovolacím řízení.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1929, Rv I 666/28.)

Žalobě o zaplacení peněžité pohledávky bylo vyhověno soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Dovolání vytýká odvolacímu rozsudku právní mylnost (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jednak proto, že neprávem odpověděl kladně k otázce aktivní legitimace k žalobě, jednak proto, že neprávem pokládá sčelení svědka se stranou k důkazu slyšenou za nedovolené. Posléz naznačenou výtkou provádějí dovolatelé v podstatě jen dovolací důvod vadnosti řízení